

บทที่ 5

ต้นแบบชิ้นงาน

การพัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่

ต้นแบบชิ้นงานที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่ โดยมีรายละเอียดต้นแบบชิ้นงาน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
2. วัตถุประสงค์ของแบบจำลอง

ตอนที่ 2 รายละเอียดต้นแบบชิ้นงาน

1. องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(e-Learning)
2. ขั้นตอนของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(e-Learning)
3. ตัวอย่างการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(e-Learning)

ตอนที่ 3 การนำไปใช้

1. เงื่อนไขการนำไปใช้
2. ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1

บทนำ

5.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่ดำรงอยู่ในโลกและสังคมจึงต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน การพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ ตลอดจนทัศนคติด้านต่างๆ ล้วนมีความจำเป็นในทุกสังคม การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนาคนและประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 12) ดังนั้นสิ่งที่สามารถนำมาใช้ส่งเสริมแนวทางการให้ผู้เรียนเป็นสำคัญหรือการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือ ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา ดังที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 63 ให้มีการจัดสรรเคลื่อนความถี่ สื่อตัวนำ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารรูปแบบอื่นๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษา เพราะการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนมากยิ่งขึ้น มาตราที่ 64 , 65 , 66 และ 67 มุ่งเน้นให้รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสื่อ และพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การใช้เทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 12)

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ได้จัดการเรียนการสอนทั้งสองด้าน คือ ด้านวิชาการศาสนาและด้านวิชาการสามัญ ซึ่งการศึกษาวิชาศาสนาและวิชาสามัญควบคู่กันนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน เพื่อศึกษาวิชาศาสนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ยึดมั่น ศรัทธาและปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามในการดำเนินชีวิต และศึกษาวิชาสามัญให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติเพื่อให้เป็นทั้งคนดีและคนเก่งอยู่ตลอดเวลา

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาอิสลามศึกษายังขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยอยู่มาก เนื่องจากครูสอนอิสลามศึกษายังขาดความรู้ด้านเทคนิคในการใช้สื่อการสอน เพราะยังยึดติดการสอนแบบบรรยาย และการพัฒนาระบบการศึกษาด้านสื่อการสอนอิสลามศึกษาน้อย

มาก ส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือประกอบการเรียน หนังสือในห้องสมุดโรงเรียน ส่วนสื่อประกอบการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีให้บริการแก่นักเรียนน้อย

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ได้เล็งเห็นความสำคัญของระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จึงได้วางเป้าหมายให้มีการจัดศูนย์พัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิสลามศึกษาผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้บริการเรียนรู้แก่นักเรียน จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้สอนและนักเรียนต่อไป

การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และสร้างต้นแบบการดำเนินการเพื่อให้ผู้สอนวิชาอิสลามศึกษามีแนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ในรูปแบบที่ตรงกัน

5.2 วัตถุประสงค์ของแบบจำลอง

5.2.1 เพื่อให้ผู้สอนรายวิชาอิสลามศึกษามีแนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดกระบี่ได้ในรูปแบบที่ตรงกัน

5.2.2 เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับผู้สอนรายวิชาอิสลามศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดอื่นๆ

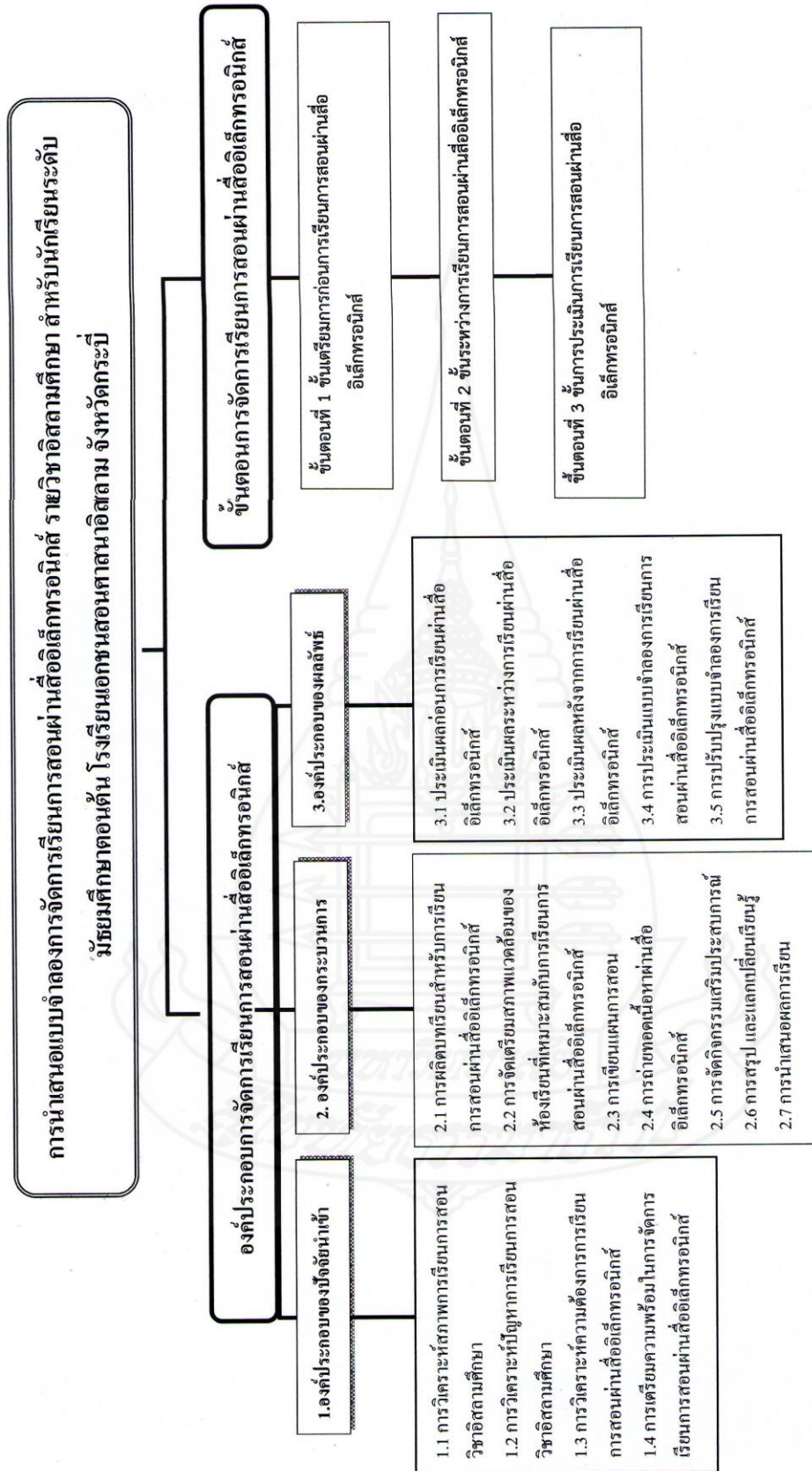
ตอนที่ 2

รายละเอียดต้นแบบชิ้นงาน

องค์ประกอบของแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(e-Learning)

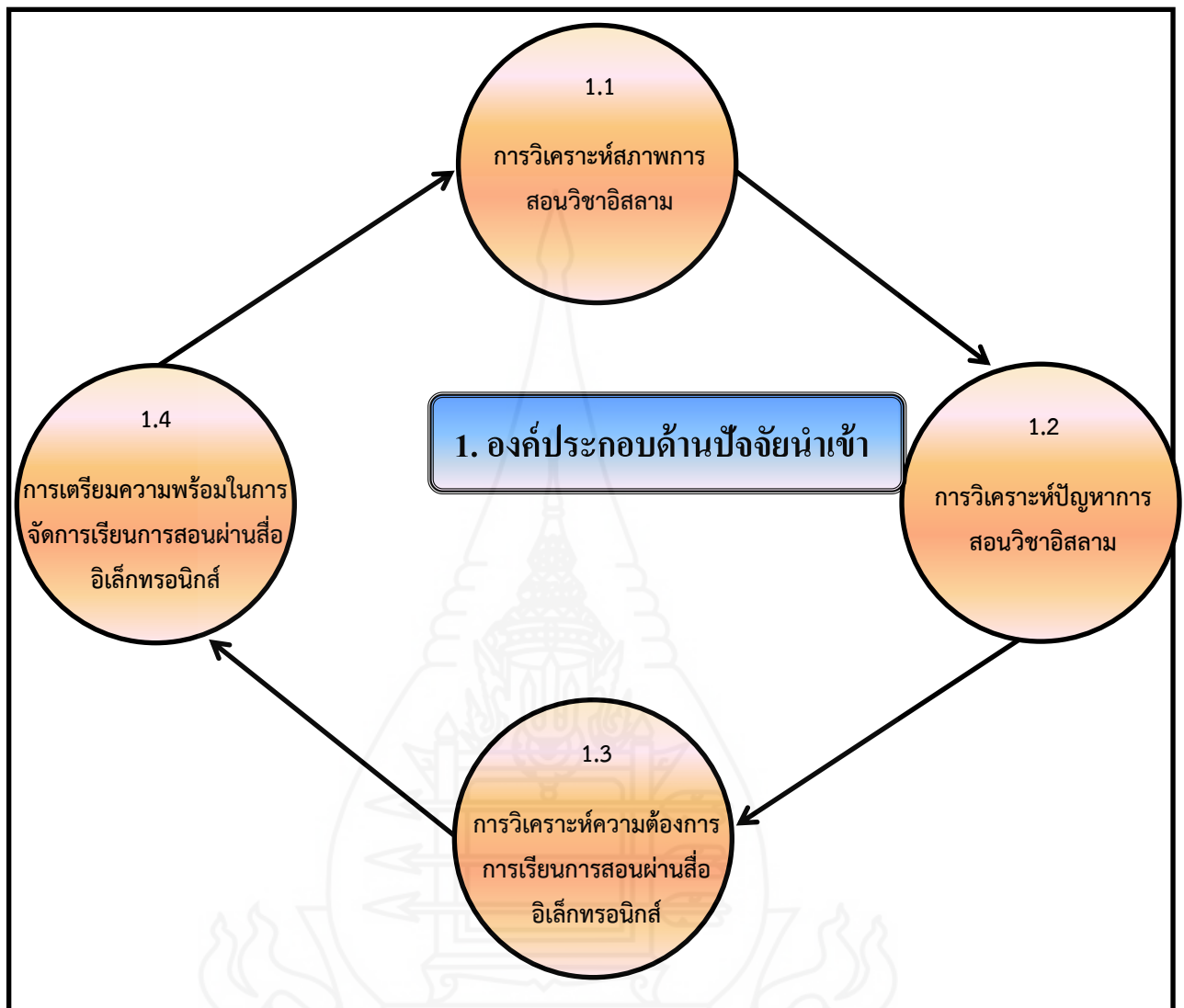
องค์ประกอบของแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชา
อิสลามศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่
ครอบคลุม (1) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า (2) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (3) องค์ประกอบ
ด้านผลลัพธ์

ภาพที่ 5.1 การนำเสนอแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนิสิตระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่

1. องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ครอบคลุม องค์ประกอบจำนวน 4 ด้านคือ

ภาพที่ 5.2 องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยมีรายละเอียดและผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้าของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ครอบคลุม การดำเนินการ 4 ด้าน ได้แก่

1.1 การวิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนวิชาอิสลาม

การวิเคราะห์สภาพการเรียนการสอนวิชาอิสลามเป็นการดำเนินการเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามควรวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.1.1 สภาพด้านหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลาม ที่สถานศึกษากำหนดไว้ในปัจจุบัน โดยควรวิเคราะห์และตรวจสอบสภาพด้านหลักสูตรของการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) หลักสูตรอิสลามศึกษาต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2) ควรเน้นให้มีการวางแผนการใช้หลักสูตรอิสลาม

3) ควรเน้นให้มีการนำหลักสูตรอิสลามมาใช้

4) ควรเน้นให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆให้สอดคล้องกับหลักสูตร

5) ควรมีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา

6) ผู้บริหารและครูสอนควรมีส่วนร่วมในการศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร

7) ควรให้มีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน

1.1.2 สภาพด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนของครูที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) ครูเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ตรงตามเนื้อหาในบทเรียน

2) ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน

3) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

4) ครูจัดการเรียนการสอนแต่ละช่วงเวลาเป็นไปตามที่กำหนด

- อิสลามศึกษา
- 5) ครูจัดสภาพชั้นเรียนและบรรยากาศในห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียน
- 6) ครูมีการอธิบายเสริมนอกเหนือจากเนื้อหาในบทเรียน
- 7) ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาการทางสติปัญญา เช่น ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง
- 8) ครูมีวิธีการสอนแบบใหม่ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจบทเรียน
- 9) มีบุคลากรภายนอกโรงเรียนมาให้ความรู้เกี่ยวกับอิสลามศึกษาแก่นักเรียนในบางหัวข้อ

1.1.3 สภาพด้านสื่อการสอน เป็นการวิเคราะห์สภาพด้านสื่อการสอน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

- 1) สื่อการสอนที่เป็นหนังสือมีความต่อเนื่องในแต่ละระดับชั้น
- 2) สื่อการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน วิชาของผู้เรียน และประสบการณ์ของผู้เรียน
- 3) การนำสื่อการสอนมาอธิบายประกอบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น
- 4) สื่อการสอนมีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์
- 5) ครูหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
- 6) ครูหาและทำสื่อการเรียนรู้ไว้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของครูเอง
- 7) สื่อการสอนที่ใช้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น
- 8) สื่อการสอนที่ใช้มีคุณภาพ และมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน
- 9) สื่อการสอนมีการเก็บบำรุงรักษาอย่างดีเพื่อนำมาใช้ในครั้งต่อไปได้
- 10) มีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 11) มีการใช้สื่อที่หลากหลายในการสอน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล สื่อวัสดุ และสื่อประสม
- 12) โรงเรียนควรจัดโสตทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอน
- 13) มีการจัดทำเอกสารรายชื่อสื่อและวิธีการใช้สื่อแต่ละชนิด
- 14) ครูนำเทคนิคจากรายการวิทยุ โทรทัศน์มาปรับใช้เป็นสื่อการสอน

1.1.4 สภาพด้านผู้สอน เป็นการวิเคราะห์สภาพด้านผู้สอน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

- 1) ผู้สอนมีความรู้ในด้านศาสนาอิสลาม
- 2) ผู้สอนมีความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตรอิสลามศึกษา
- 3) ผู้มีความเข้าใจในวัฒนธรรม และความแตกต่างของท้องถิ่น
- 4) ผู้สอนมีความรู้และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์
- 5) ผู้สอนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน

สอน

1.1.5 สภาพด้านการวัดและประเมินผล เป็นการวิเคราะห์สภาพการวัดและ

ประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

- 1) การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนครูมักตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2) มีการวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาและมีการวัดประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน
- 3) มีการวัดและประเมินเพื่อดูความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่ได้กำหนด
- 4) มีการประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพความเป็นจริง
- 5) มีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา
- 6) มีการจัดกิจกรรมทดสอบก่อนเรียนและจัดทำเอกสารผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ
- 7) มีการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 8) นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
- 9) มีการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานและแบบวินิจฉัยปัญหาการเรียนการสอน
- 10) มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

1.2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลาม

การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลาม เป็นการดำเนินการเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลาม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดกระบี่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอิสลามควรวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 ปัญหาด้านหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านหลักสูตรอิสลาม ที่มักเกิดจากการจัดการเรียนการสอน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) ปัญหาด้านความสามารถในการดำเนินการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา

2) ปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรอิสลามศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

3) ปัญหาด้านการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา

4) ปัญหาด้านการประเมินผลของการนำหลักสูตรไปใช้อย่างต่อเนื่อง

5) ปัญหาด้านการแจ้งจุดประสงค์และการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้อย่างล่วงหน้า ก่อนทำการสอน

6) ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร

7) ปัญหาด้านการทำความเข้าใจในหลักการจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตรอิสลามศึกษา

1.2.2 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาอิสลามศึกษา

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) การจัดการเรียนการสอนมักประสบปัญหาด้านการจัดทำแผนการสอน และการดำเนินการติดตามแผนการสอน การใช้นวัตกรรมแบบใหม่ๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจแก่ผู้เรียน และการสอนพิเศษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา

2) ปัญหาด้านการศึกษาดูงานการเรียนการสอนอิสลามศึกษาของโรงเรียนอื่น เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการสอนของตัวเอง

3) การจัดการเรียนการสอนมักประสบปัญหาด้านการจัดบรรยากาศห้องเรียนที่ไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนและระดับของนักเรียน ส่วนการเรียนการสอนที่เน้นปฏิบัติจริงก็มักประสบปัญหาด้านสถานที่ไม่เพียงพอ เช่น ห้องละหมาด

4) ปัญหาด้านการศึกษาเทคนิคการสอนแบบใหม่ๆ

5) ปัญหาด้านการร่วมมือกับนักเรียนในการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.3 ปัญหาด้านสื่อการสอน เป็นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านสื่อการสอน

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) ด้านสื่อการสอนมักประสบปัญหาด้านการเลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน สื่อที่มีความทันสมัยสอดคล้องกับวัยของผู้เรียนและประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล สื่อวัสดุ สื่อประสม

2) มักประสบปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสื่อทำให้หนังสือเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุดมีไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเนื้อหาสาระทุกรายวิชา

3) ครูมักขาดทักษะในการจัดทำสื่อการสอน และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการสอน

4) มักใช้สื่อการสอนที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา ลักษณะของสื่อการสอนไม่มีความหลากหลาย และขาดการติดตามและการประเมินการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง

1.2.4 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล เป็นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ประเด็นที่ควรพิจารณาได้แก่

1) ปัญหาการวัดและประเมินผลมักไม่ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา และไม่ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ไม่ประเมินผู้เรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน เนื่องจากครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผล จึงใช้เกณฑ์และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลผู้เรียนไม่เหมาะสม ไม่มีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องและไม่แจ้งผลให้ผู้เรียนทราบเพื่อพัฒนาตนเองในการประเมินทั้งวิชาการและกระบวนการวัดผลที่ใช้ในระหว่างเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

1.3 การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดกระบี่เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาแบบจำลองการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยการวิเคราะห์ความต้องการการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ควรวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.3.1 ด้านลักษณะการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นการวิเคราะห์ความต้องการด้านลักษณะการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความสะดวก สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

2) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการใช้มัลติมีเดียในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เช่น ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ

3) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความยืดหยุ่น สามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างอิสระ

4) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีกิจกรรมในบทเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถโต้ตอบเนื้อหาเกี่ยวกับเพื่อนและครูผู้สอนได้

5) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีกระดานข่าว (Webboard) เพื่อให้นักเรียนได้ตั้งกระทู้ถามในข้อสงสัย

6) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) เพื่อให้ครูผู้สอนและนักเรียนสามารถติดต่อระหว่างกันได้

7) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีห้องสนทนา (Chat) ไว้ให้นักเรียนสามารถพูดคุย ชักถาม และปรึกษาอาจารย์ผ่านการออนไลน์

8) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจด้วยตนเองได้

9) การเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการประเมินผล โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) และแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest)

1.3.2 ด้านรูปแบบของการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นการวิเคราะห์ความต้องการด้านรูปแบบการเรียนรู้การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) การเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาเดียวกันได้จากสื่อในลักษณะอื่นๆ เช่น จากเอกสารประกอบการสอน วีดิทัศน์ และเป็นแหล่งข้อมูลให้ผู้เรียนไปศึกษาเพิ่มเติมจากบทเรียน ครูสามารถนำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้แทนการบรรยายในห้องเรียน และการเรียนการสอนยังเป็นไปในหลายๆลักษณะรวมกัน

1.3.3 ด้านมิติในการนำเสนอเนื้อหา เป็นการวิเคราะห์ความต้องการด้านมิติในการนำเสนอเนื้อหา

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข้อความบรรยายเนื้อหา เช่น ใช้สไลด์คอมพิวเตอร์โดยมีภาพเคลื่อนไหว วีดิทัศน์ ภาพประกอบข้อความบรรยาย และเสียงบรรยาย

1.3.4 ด้านเนื้อหาหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาหลักสูตร

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) มีการกำหนดเทคนิควิธีการเรียนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาหลักสูตร สร้างเครือข่ายการเรียนรู้และใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรกับโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น ได้กำหนดความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้กับผู้เรียน กำกับดูแลคุณภาพและกำหนดมาตรฐานในการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตร

2) มีการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการจัดรูปแบบเนื้อหาหลักสูตรให้ง่ายต่อการเคลื่อนย้ายและดัดแปลงไปตามเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์รูปแบบต่างๆ จัดหาแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยสำหรับการพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน และนำเสนอเนื้อหาหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพง่ายต่อการเรียนรู้

1.4 การเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์ความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการดำเนินการเพื่อวิเคราะห์ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่

โดยการวิเคราะห์คุณสมบัติด้านความพร้อมของผู้สอนต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ควรวิเคราะห์ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.4.1 ความพร้อมของสถานศึกษา และผู้บริหาร เป็นการวิเคราะห์ความพร้อมของสถานศึกษา และผู้บริหาร

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ และตระหนักถึงความสำคัญต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการกำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณและโครงสร้างทางเทคนิคในการสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ชัดเจน และมีการกำหนดหน่วยงานมาดูแลการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2) สถานศึกษามีบุคลากรที่มีความสามารถในการพัฒนาบทเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในจำนวนที่เพียงพอ

1.4.2 ความพร้อมด้านนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นการวิเคราะห์ความพร้อมด้านนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) นักเทคโนโลยีและสื่อสารศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความสนใจในการนำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีทักษะการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีความสามารถในการพัฒนาบทเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การให้คำปรึกษา และการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.3 ความพร้อมของนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ความพร้อมของนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) นักเรียนมีความรู้ทางด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีความกระตือรือร้นในการใช้งานคอมพิวเตอร์ และมีความสนใจในการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.4.4 ความรู้ความสามารถของผู้สอน เป็นการวิเคราะห์ความรู้ความสามารถของผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

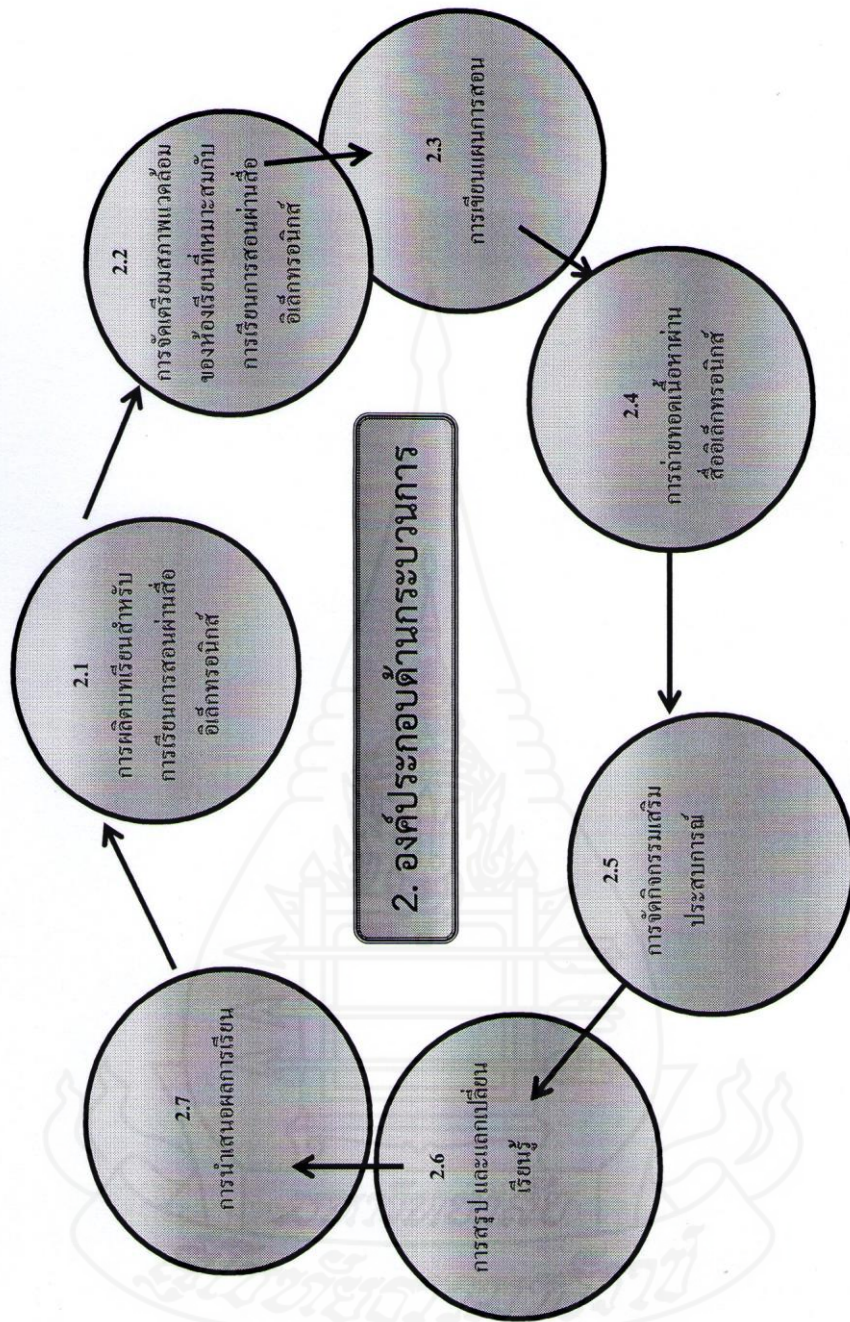
ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

1) ผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้ระบบบริหารและจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีทักษะในการใช้โปรแกรมด้านมัลติมีเดียต่างๆ เช่น โปรแกรม PowerPoint การใช้และควบคุมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความรู้ความสามารถในการออกแบบและวางโครงสร้างหลักสูตร
เนื้อหาวิชารูปแบบการดำเนินการสอนและทักษะในการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนการสอนผ่าน
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีความรู้เกี่ยวกับการวัด/ประเมินผล และเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบผู้เรียน

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ ครอบคลุมองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน คือ

ภาพที่ 5.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยมีรายละเอียดและผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการวิจัย

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการ

2.1 การผลิตบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการผลิตบทเรียนสำหรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่ โดยครูเป็นผู้ผลิต ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนที่เรียนวิชาอิสลามศึกษาได้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.2 การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมของห้องเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ครูและนักเรียนช่วยกันจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสนุกและมีความสุข

2.3 การเขียนแผนการสอน ครูควรเขียนแผนการสอนก่อนที่จะทำการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อไม่ให้เกิดการเรียนการสอนสะดุด และทำให้เสียบรรยากาศในการเรียน

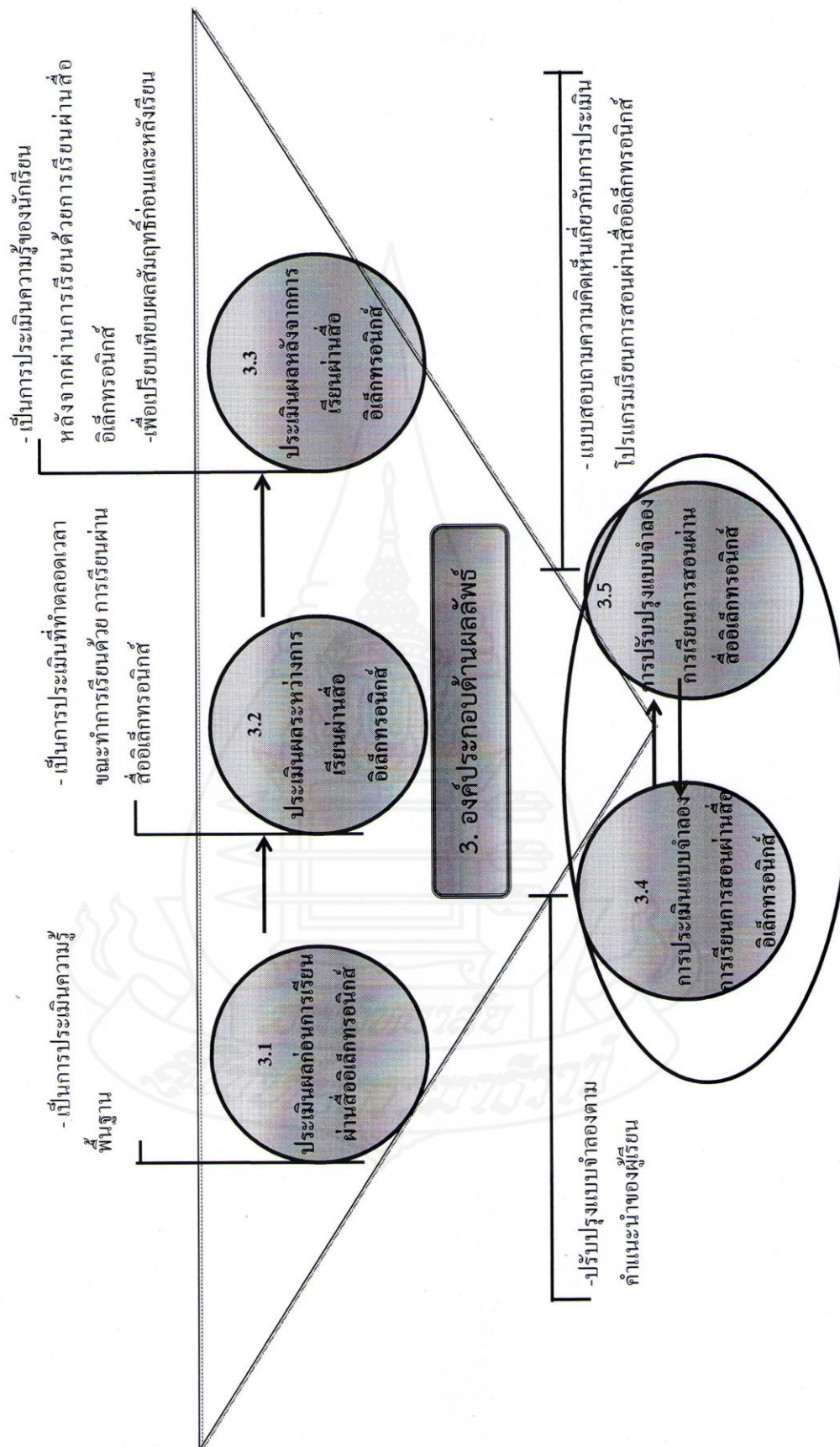
2.4 การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ครูต้องมีความรู้ เทคนิควิธีการ และทักษะในการถ่ายทอดเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.5 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครูควรมีเทคนิคในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียน

2.6 การสรุป และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมื่อเรียนจบบทเรียนครูและนักเรียนช่วยกันสรุป และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน โดยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.7 การนำเสนอผลการเรียน ครูเป็นผู้ที่นำผลการเรียนของผู้เรียนเสนอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้นักเรียนสามารถดูผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

3.องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ ครอบคลุม องค์ประกอบจำนวน 5 ด้าน คือ

ภาพที่ 5.4 องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยมีรายละเอียดและผลการวิเคราะห์จากการวิจัย ดังนี้

3. องค์ประกอบด้านผลลัพธ์

3.1 ประเมินผลก่อนการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการทดสอบความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียนก่อนจะดำเนินการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นเหมือนกับการทดสอบก่อนเรียนทั่วไป เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยประเมินผลด้วยการใช้แบบสอบถามออนไลน์

3.2 ประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการประเมินผลด้วยชิ้นงานที่มอบหมายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าเชิงวิชาการ เกิดขึ้นระหว่างการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการประเมินที่ทำตลอดเวลาขณะทำการเรียนด้วยการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อตรวจสอบสะท้อนของผู้เรียนและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องโดยประเมินผลจากชิ้นงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น สมุดบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน รายงานทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ แสดงผลงาน ประเมินจากการพูดนำเสนอสถานที่ประทับใจ

3.3 ประเมินผลหลังจากการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการทดสอบความรู้ของนักเรียนหลังจากผ่านการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการเรียน โดยประเมินผลด้วยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ซึ่งเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดผลตามวัตถุประสงค์ของวิชาอิสลามศึกษา

3.4 การประเมินแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการรวบรวมวิเคราะห์ และแปลความหมายของข้อมูลที่ได้จากการใช้รูปแบบ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษาให้สมบูรณ์

โดยการนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บของ อักษรา แสงอร่าม และเอกสาร It the tour better in person มาวิเคราะห์ และสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับโปรแกรมกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งประกอบด้วย 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ความเหมาะสมด้านตัวอักษร

3.4.2 ความเหมาะสมด้านภาพต่างๆ

3.4.3 ความเหมาะสมด้านสีที่ใช้ตกแต่งในแต่ละเว็บเพจ

3.4.4 ความเหมาะสมด้านรายการ (Menu) ของบทเรียน

3.4.5 ความเหมาะสมด้านสัญลักษณ์ และปุ่ม (Icon)

3.4.6 ความเหมาะสมด้านการเชื่อมโยง (Link)

3.4.7 ความเหมาะสมด้านการนำเสนอเนื้อหา

3.4.8 ความเหมาะสมด้านกิจกรรมการเรียนรู้

3.4.9 ความเหมาะสมด้านการออกแบบโปรแกรม

3.5 การปรับปรุงแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการดำเนินการหลังจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์แล้ว เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนเกี่ยวกับโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อตรวจสอบการจัดกิจกรรม และตัวเว็บว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจหรือต้องการให้มีการปรับปรุงพัฒนาในส่วนใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)
รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
จังหวัดกระบี่

ขั้นตอนของแบบจำลองการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) รายวิชาอิสลามศึกษา สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดกระบี่ มี 3 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.0 การเตรียมการก่อนการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เป็นการแนะนำรูปแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การปฐมนิเทศ และประเมินทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตโดยครูให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งแนะนำสาริตและฝึกปฏิบัติการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และการใช้อินเทอร์เน็ต

2.0 การเตรียมการระหว่างการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เป็นการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนที่ผู้สอนกำหนดไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย

2.1 นำเข้าสู่บทเรียน โดยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามปัญหา และเสนอความคิดเห็นต่อกฎ กติกาในการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแนะนำการทำกิจกรรมกลุ่ม การทำรายงานรายบุคคลและรายกลุ่มผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การติดต่อสื่อสาร การปรึกษาครูผู้สอน รวมทั้งครูมีการนำเข้าสู่ประเด็น มีการชี้แจงขั้นตอนและรายละเอียดเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีการอธิบายและสาธิตการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.2 การดำเนินการและประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบ และกิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งศึกษาเนื้อหาการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรม/โครงการ และการแบ่งกลุ่มผู้เรียนบนเว็บ (Small group on web) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มผ่านทางห้องสนทนา และมีการนำเสนอผลงานผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.3 สรุป คือ นักเรียนได้มีการทบทวนเนื้อหาต่างๆ ได้ตามต้องการ ได้มีการทำแบบฝึกหัด แบบทดสอบและกิจกรรมต่างๆผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่วนผู้ประเมินผลงาน (ผู้สอน) สามารถประเมินหรือแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะผ่านทางสนทนา (Chat) ได้ อีกทั้งนักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับผู้อื่นได้

3.0 การประเมินการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

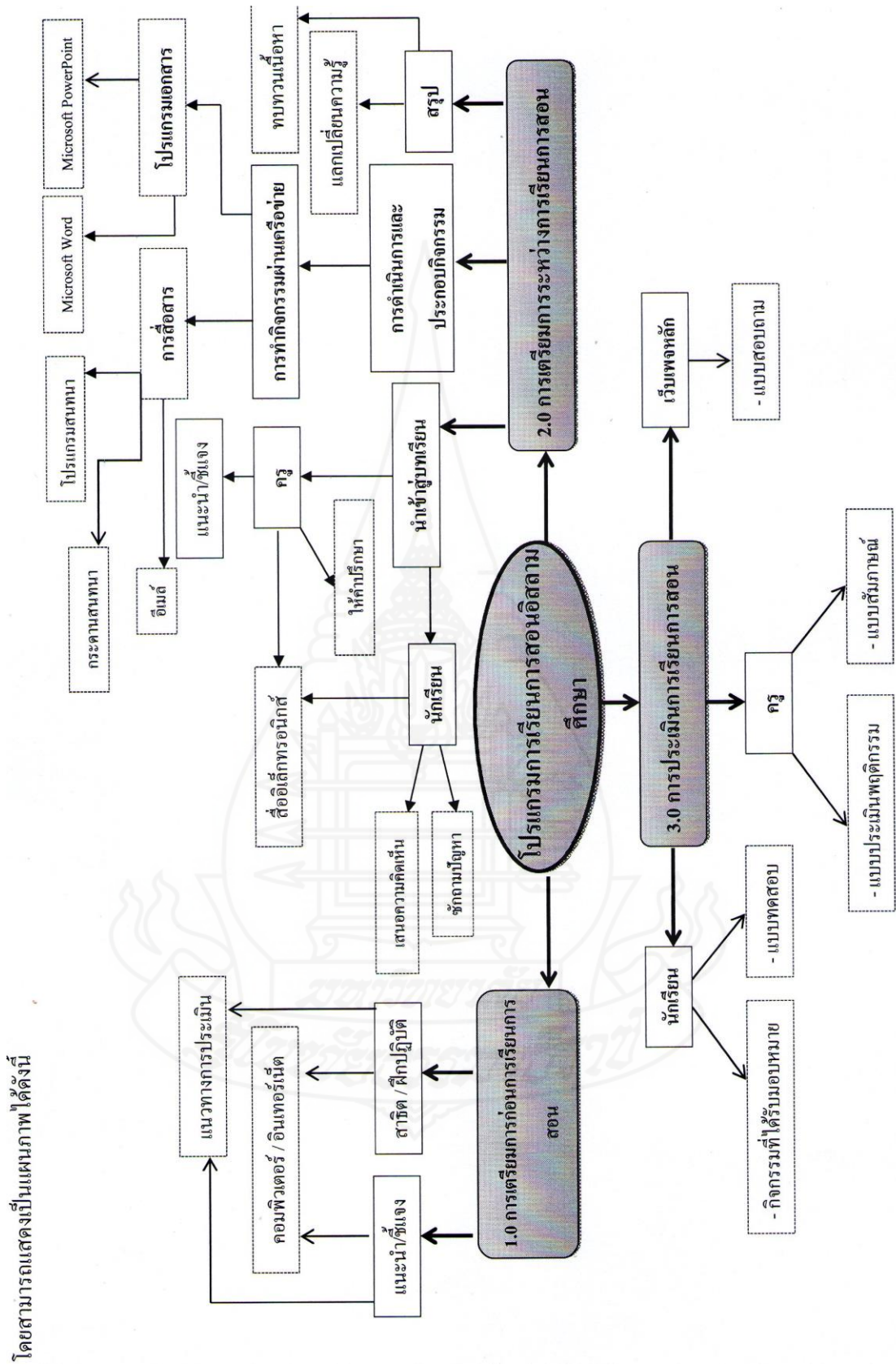
เป็นการกำหนดระยะเวลา วิธีการในการประเมินและติดตามผลการเรียนการสอนของผู้เรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย

3.1 การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นการประเมินพฤติกรรมการทำงานกิจกรรมและกระบวนการกลุ่มของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือความสามารถที่ปฏิบัติได้ระหว่างการเรียนการสอน โดยการประเมินตามเกณฑ์ และมาตรฐานตามหลักสูตรอิสลามศึกษาอีกทั้งผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2 วิธีการในการประเมินและติดตามผล เป็นการประเมินตามเกณฑ์และมาตรฐานตามหลักสูตรอิสลามศึกษา โดยใช้แบบทดสอบ แบบฝึก แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และแบบสัมภาษณ์ในการประเมินและติดตามผล

3.3 ระยะเวลาในการประเมินและติดตามผล คือ (1) ประเมินผลทุกช่วงทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียนเสร็จสิ้นแล้ว (2) ประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

**ตัวอย่างการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายวิชาอิสลามศึกษา
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น**

ลงทะเบียนเข้าสู่โปรแกรมการเรียน
การสอนอิสลามศึกษา

นักเรียนสมัครสมาชิก (กรอกประวัติส่วนตัว) รอการตอบรับด้วยการ
ได้รับชื่อผู้ใช้ (User Name) และรหัสผ่าน (Password) เพื่อเข้าสู่โปรแกรม
การเรียนการสอนอิสลามศึกษา

เข้าสู่หน้าหลัก (Homepage) โปรแกรม
การเรียนการสอนอิสลามศึกษา
(ขั้นแนะนำการเรียน)

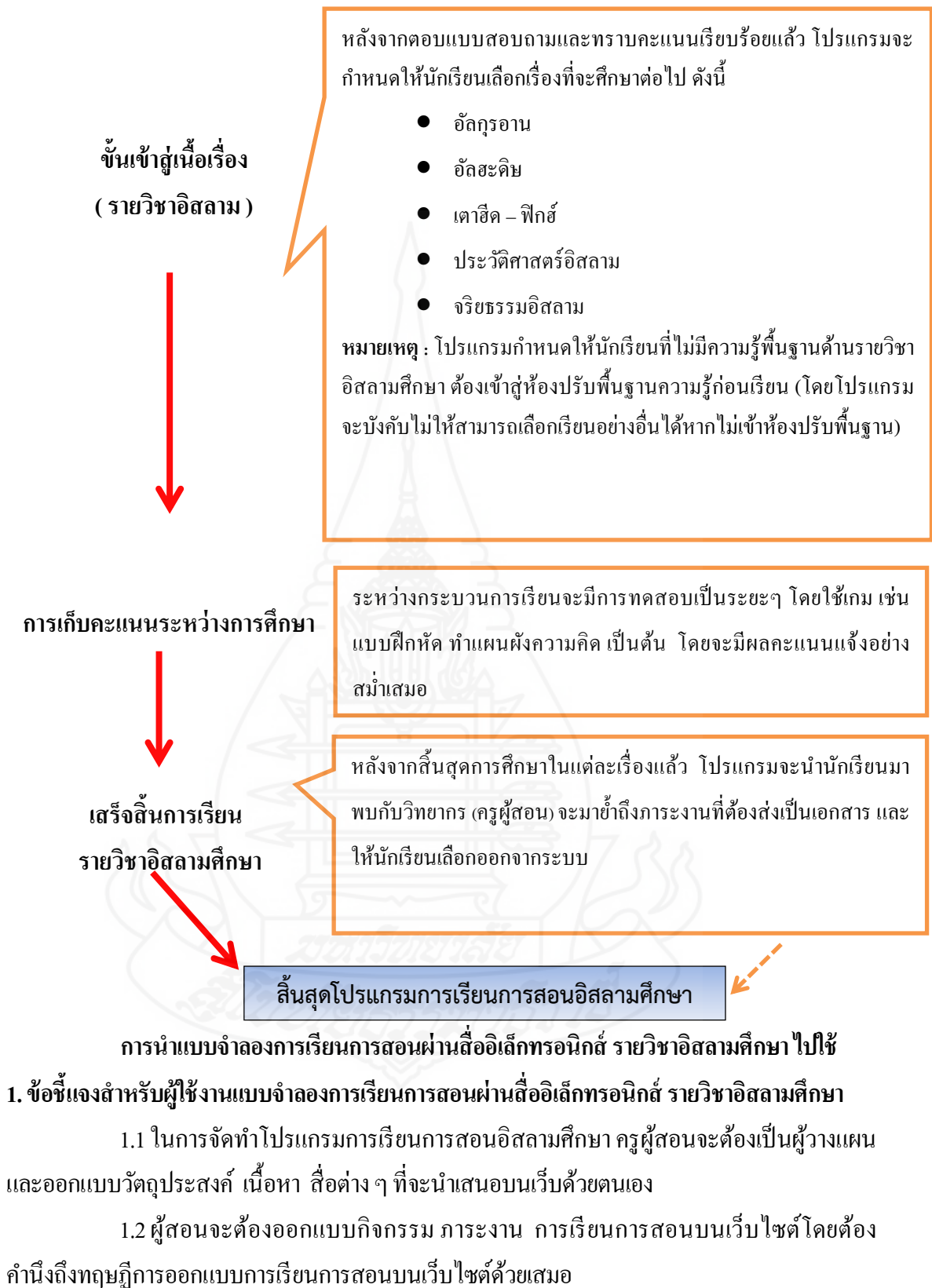
คู่มือจากวิทยากร (ครูผู้สอน) เพื่อแนะนำและชี้แจงขั้นตอนและ
รายละเอียดการเรียนวิชาอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- กฎ ระเบียบ วินัย
- ขั้นตอนการเรียน
- เนื้อหาที่เรียน
- วิธีการถาม – ตอบ คำถามหากมีข้อสงสัย
- การเก็บคะแนน
- เวลา
- งานที่ต้องปฏิบัติ / วิธีการส่งงาน

เข้าสู่กระบวนการเรียน
รายวิชาอิสลามศึกษา

ขั้นเตรียมความพร้อม
ก่อนการเรียน

โปรแกรมจะกำหนดให้นักเรียนทำแบบทดสอบวิชาอิสลามศึกษา เพื่อ
วัดระดับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนด้านอิสลาม
หมายเหตุ : นักเรียนสามารถทราบคะแนนของตนเองเสมอ เพราะจะมี
ช่องคะแนนปรากฏอยู่

1.3 บทบาทของครูผู้สอนในการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) คือ การเป็นผู้อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนต้องสังเกตการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างทั่วถึง เช่น การสนทนาระหว่างนักเรียนบนกระดานสนทนา และผู้สอนจะต้องตอบโต้หรือตอบคำถามที่นักเรียนสงสัยบนกระดานสนทนาได้อย่างทันทั่วถึง (Real Time) และตอบอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและชักจูงให้นักเรียนทราบอยู่เสมอว่าผู้สอนยังคงอยู่ดูแลและให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาขณะที่ทำการเรียนการสอนรายวิชาอิสลามศึกษา

1.4 นักเรียนจะต้องมีความพร้อมในการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เนื่องจากการเรียนการสอนบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) นั้นเป็นการเรียนด้วยตนเองเป็นหลัก นักเรียนจะต้องควบคุมตนเอง ต้องมีวินัยและมีสมาธิเพื่อให้เรียนจบแบบเรียนบนเว็บไซต์ที่ครูกำหนดให้ศึกษา ดังนั้นเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ตัวผู้เรียน คือ ควรจัดการเรียนการสอนในชั่วโมงเรียนปกติเท่านั้น

1.5 ครูผู้สอนจะต้องอธิบายวิธีการเรียน เวลาเรียน กิจกรรมที่ทำระหว่างเรียน ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน และสรุปภาพรวมของการเรียนรายวิชาอิสลามศึกษาให้นักเรียนฟังโดยสรุป ทั้งนี้เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจได้ตรงกันและทราบจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการเรียน และเพื่อให้ให้นักเรียนให้ความร่วมมือในการเรียนอย่างเต็มความสามารถและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.6 ครูผู้สอนที่นำแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ไปใช้งาน จะต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนของการศึกษารายวิชาอิสลามศึกษาทั้ง 3 ขั้นตอน ทั้งนี้เพราะทุกขั้นตอนมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมการเรียนอิสลามศึกษาประสบความสำเร็จ เช่น ขั้นตอนของการเตรียมการระหว่างการเรียนการสอนอิสลามศึกษา นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใจกิจกรรมหรืองานที่ครูผู้สอนกำหนดถ้าหากผู้สอนไม่ได้อธิบายรายละเอียดในส่วนของขั้นตอนที่ 1 คือ การเตรียมการก่อนการเรียนการสอนอิสลามศึกษา เป็นต้น

2. เงื่อนไขการนำแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) รายวิชาอิสลามศึกษาไปใช้งาน

2.1 การนำแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ไปใช้ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ระบบเครือข่าย คุณสมบัติคอมพิวเตอร์และพิจารณาได้แก่ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องมีประสิทธิภาพและมีโปรแกรมสำคัญรองรับ เช่น หน่วยความจำคอมพิวเตอร์ 64 MB ขึ้นไป มีโปรแกรมสำหรับใช้งานอินเทอร์เน็ต (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Chrome) ความเร็วในการส่งผ่านข้อมูลตั้งแต่ 32 Kbps ขึ้นไป เป็นต้น

2.2 การเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์เป็นการจัดระบบการเรียนการสอนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

2.3 ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บไซต์ และมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและระบบเครือข่าย สามารถแก้ปัญหาเบื้องต้นได้

2.4 นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้อินเทอร์เน็ต เช่น การใช้ Search engine และควรมีพื้นฐานในการใช้งานโปรแกรมสำนักงานทั่วไป เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำแบบจำลองการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ไปใช้งาน

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1 การเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ปัจจุบันยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากนักจึงอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาดแก่ครูผู้สอนและแก่นักเรียน ดังนั้นทางผู้อำนวยการโรงเรียนจึงควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) เพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมจากผู้มีประสบการณ์ เป็นต้น

3.1.2 ฝ่ายบริหารและฝ่ายเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนควรคำนึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ได้แก่ ความพร้อมในด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ความสามารถของครูผู้สอนและความพร้อมของนักเรียน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

3.2.1 ครูผู้สอนที่นำการจัดกิจกรรมการเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) มาใช้งาน ควรมีพื้นฐานความรู้ในการแก้ปัญหาเบื้องต้นอันเกิดจากคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย

3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

3.3.1 นักเรียนที่กำลังจะเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ควรมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ดังนี้ สามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ ระบบปฏิบัติการ อินเทอร์เน็ต และโปรแกรมสำหรับจัดการงานเอกสารต่างๆ ได้ดี

3.3.2 ระหว่างการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) นักเรียนควรปฏิบัติตามคำแนะนำของครูผู้สอนอย่างเคร่งครัด เช่น ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้ทันภายในเวลาที่กำหนด

3.3.3 ก่อนที่จะเรียนวิชาอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ผู้เรียนควรศึกษาหาความรู้พื้นฐานตามประเด็นหัวข้อที่ครูผู้สอนแจ้งว่าจะเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้วิชาอิสลามศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

